

بررسی نقش کمپلکس‌های منگنز سالن (Mn-salens) در پیشگیری از استئاتوھپاتیت غیرالکلی القا شده در مدل حیوانی

علیرضا رضازاده^۱، راضیه یزدان پرست^{۱*}، مهسا مولائی^۲

(۱) مرکز تحقیقات بیوشیمی و بیوفیزیک، دانشگاه تهران، (۲) مرکز تحقیقات گوارش و بیماری‌های کبد، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، نشانی مکاتبه‌ی نویسنده‌ی مسئول: مرکز تحقیقات بیوشیمی و بیوفیزیک دانشگاه تهران، تهران، ایران، صندوق پستی: e-mail: yazdan@ibb.ut.ac.ir، راضیه یزدان پرست: ۱۳۱۴۵-۱۳۸۴

چکیده

مقدمه: استئاتوھپاتیت غیر الکلی به عنوان یکی از مراحل کبد چرب و با نشانه‌های بیماری‌شناسی میکرو و ماکروزیکولار استئاتوز، التهاب، بالونینگ، نکروز، اجسام مالوری و فیبروز در افراد بدون سابقه مصرف معنی‌دار الکل مشاهده می‌شود. استرس اکسیداتیو در بیماری‌زایی و پیشرفت استئاتوھپاتیت نقش مهمی ایفا می‌نماید. پژوهش کنونی با هدف بررسی اثر آنتی‌اکسیدان‌های کاتالیزوری (دو کمپلکس منگنز سالن) در پیشگیری از بروز استئاتوھپاتیت غیر الکلی در حیوانات آزمایشگاهی، تحت تاثیر رژیم غذایی القاکننده بیماری، صورت پذیرفت. مواد و روش‌ها: استئاتوھپاتیت با تغذیه‌ی موش‌های صحرایی نر بالغ نزاد N-Mary با رژیم غذایی بدون متیونین و کولین به مدت ۱۴ هفته ایجاد شد. موش‌های صحرایی به طور تصادفی ویتامین C، EUK-8، EUK-134، EUK-30 معنی‌دار در نظر گرفته شد. یافته‌ها: تیمار موش‌های صحرایی با ترکیبات منگنز سالن و ویتامین C همزمان با مصرف رژیم غذایی القا کننده استئاتوھپاتیت، به طور معنی‌داری میزان کلسترول، گلوکز و فعالیت آنزیم‌های آمینوترانسферاز و الکالین فسفاتاز سرم را کاهش داد. میزان پراکسیداسیون لیپید و محتوای کربونیل پروتئین نیز به طور معنی‌داری کاهش یافت. در حالی که میزان وزن و کلسترول - HDL افزایش داشت. به علاوه تیمار با این ترکیبات سبب بهبود نشانه‌های پاتولوژی بیماری گردید. نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر به نظر می‌رسد کاربرد آنتی‌اکسیدان‌ها و کمپلکس‌های منگنز سالن در پیشگیری از استئاتوھپاتیت غیر الکلی، کاهش گلوکز و لیپید خون موثر می‌باشد.

واژگان کلیدی: استئاتوھپاتیت غیر الکلی، آنتی‌اکسیدان‌های سنتتیک، استرس اکسیداتیو، رژیم غذایی فاقد متیونین و کولین، EUK-134، EUK-8

دریافت مقاله: ۹۰/۶/۲۷ - دریافت اصلاحیه: ۹۰/۱۲/۲۱ - پذیرش مقاله: ۹۱/۲/۱۳

بیماری کبد چرب به عنوان تظاهر کبدی سندروم متابولیک مطرح است که به همراه مقاومت به انسولین، فشار خون بالا، افزایش تری‌گلیسرید، و چربی خون بروز پیدا می‌نماید.^۱ امروزه به دلیل مصرف غذایی پرکالری و کم تحرکی میزان مبتلایان به این بیماری رو به افزایش است. شیوع کبد چرب

مقدمه

بیماری کبد چرب طیفی از آسیب‌های کبدی از تجمع تری‌گلیسرید در هپاتوسیت‌ها (استئاتوز ساده) تا استئاتوھپاتیت، فیبروز و سیروز کبدی را شامل می‌شود.